

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בהתאם לחוק חופש המידע - פרוטוקול דיון בין יבואן מקביל של רכב למשרד התחבורה יועמד לרשות הציבור עו"ד גיל נדל, אוהד קריאף

רקע:

חוק חופש המידע מעניק לכל גורם המעוניין בכך את האפשרות לקבל מידע הנמצא בידי אחת מרשויות המדינה, ואשר אינו נכלל תחת אחד האיסורים למסירת מידע שכזה, כגון סוד מסחרי, דיונים פנימיים וכו'.

לפני זמן מה, פנה איגוד יבואני הרכב למשרד התחבורה בהתבסס על חוק חופש המידע וביקש לקבל פרוטוקול של דיון שקיים המשרד עם אחד מיבואני הרכב המקבילים.

יבואן הרכב המקביל התנגד והעלה מספר טענות הגנה, אך משרד התחבורה דחה את הטענות וקבע כי יש למסור את המידע, ובגין כך הוגשה עתירה לבית המשפט.

בית המשפט בחן את טענות הצדדים וקבע כי יש לקבל את עמדת משרד התחבורה והורה למסור את המידע, אך ביצע פסק-הדין עוכב על ידי בית המשפט העליון עד להכרעה בערעור.

עובדות המקרה וטענות הצדדים:

חברה העוסקת בייבוא מקביל של כלי רכב לישראל ("היבואן המקביל") החלה את פעילותה בחודש אפריל 2013, לאחר הרפורמה בשוק הרכב, שאפשרה לראשונה לקבל רישיון יבוא מקביל של כלי רכב חדשים לישראל, לצורך הגברת התחרות בשוק הרכב.

בחודש אוגוסט 2014 ביקש איגוד יבואני הרכב ("האיגוד") לקבל לידי העתק מפרוטוקול דיון שהתקיים בין משרד התחבורה לבין היבואן המקביל, כמו גם מסמכים נוספים, בהתבסס על הוראות חוק חופש המידע.

היבואן המקביל העלה שלל טענות הגנה כנגד מסירת המסמכים, וביניהן שנכלל בו מידע אודות פרטי משא ומתן עם גוף או עם אדם מחוץ לרשות, שבדבר מדובר בדיונים פנימיים, ושנכללים בו סודות מסחריים שלו כגון המדינה ממנה נרכשים כלי הרכב, אופן רכישתם, אופן שינועם, ועוד.

היבואן המקביל טען עוד כי מסירת המידע המבוקש תביא לפגיעה בקניינו ואף לפגיעה בתחרותיות בענף הרכב, שכן האיגוד מייצג את כל בעלי הרישיון לייבוא מסחרי של כלי רכב בישראל, למעט את היבואן מקביל וחברה נוספת, וכי האיגוד יכול לעשות שימוש במידע להתנכלויות על מנת להצר את צעדיה. היבואן המקביל הוסיף וטען כי אין אינטרס ציבורי בחשיפת המידע, בעוד שלאיגוד ישנו אינטרס ישיר להביא להכשלתו ולמניעת תחרות בשוק.

משרד התחבורה שקל את טענות היבואן המקביל, דחה אותן והחליט למסור את המידע. האיגוד צידד בעמדת משרד התחבורה וטען כי לא חלים בענייננו הפטורים ממסירת מידע על פי חוק חופש המידע, שכן לא מדובר במו"מ בין היבואן המקביל לבין משרד התחבורה לכריתת חוזה, ולא מדובר בדיונים פנימיים המתנהלים בין עובדי משרד התחבורה, ולא הוכחו סודות מסחריים.

בנוסף, טען האיגוד, כי אם היה חשש לפגיעה בתחרות עקב חשיפת סיכום הדיון, הרי שמשרד התחבורה כמשרד שאמון על שוק הרכב היה מתנגד להעברתו. האיגוד טען שדווקא חשיפת המידע תביא לשקיפות שלטונית ותמנע הסתרת מידע שיש בו כדי ללמד על התנהלות משרד התחבורה ביחס לכלל השחקנים בענף הרכב.

פסק-הדין:

בית המשפט בחן את טענות ההגנה של היבואן המקביל שהתבססו בעיקר על 3 סעיפי פטור מחוק חופש המידע:

1. מידע על אודות פרטי משא ומתן עם גוף או עם אדם שמחוץ לרשות-

בית המשפט דחה את טענות היבואן המקביל כי סעיף זה כולל דין ודברים של האזרח עם הרשות. נפסק כי הסעיף חל רק על משא ומתן לפני התקשרות חוזית, כאשר מטרתו היא למנוע חשיפת מידע שעלול לפגוע ברשות או במתקשר הפרטי, ושעלול להכשיל את ההתקשרות.

2. מידע בדבר דיונים פנימיים, תרשומות של התייעצויות פנימיות בין עובדי רשויות ציבוריות וכו'-

נפסק כי מאחר ומדובר בדיון שהתקיים בהשתתפות היבואן המקביל, הרי שאין מדובר בהתייעצויות פנימיות של המשרד הממשלתי.

בית המשפט קיבל בנושא זה גם את טענת האיגוד, כי התגוננות מכח סעיף "דיונים פנימיים" סותרת את טענת ההגנה הקודמת, כי מדובר במשא ומתן שהתקיים בין הרשות לבין אדם מחוץ לרשות.

3. מידע שהוא סוד מסחרי שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית-

לאחר שבית המשפט עיין בסיכום הדיון, שכלל מידע בדבר ארץ המוצא ממנה רכש היבואן המקביל את כלי הרכב ומידע כללי באשר להתאמת רישום כלי הרכב לרישום הנדרש בצו הפיקוח, נמצא שאין בפרטים האמורים כדי להוות סוד מסחרי.

בית המשפט ייחס חשיבות רבה גם לכך שמשרד התחבורה, הגורם הממשלתי הנוגע בדבר ואשר נדרש לבצע איזונים בטרם הינו מקבל החלטה, שקל את טענות ההגנה של היבואן המקביל ודחה אותן. בית המשפט ראה בכך שיקול נוסף שצריך להביא לדחיית העתירה ולחשיפת המידע.

לאור האמור לעיל, העתירה נדחתה ועל היבואן המקביל הוטלו הוצאות בסך 7,500 ש"ח הן לאיגוד והן למשרד התחבורה.

יצוין כי יבואן הרכב המקביל ערער לבית המשפט העליון ובשלב הביניים הורה בית המשפט העליון לעכב את מסירת המסמכים לאיגוד יבואני הרכב, עד להכרעה בערעור.

[עת"מ (ירושלים) 61714-02-15 **קבוצת עמק איילון ס.כ. בע"מ נ' משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ואח'**, פסק-דין מיום 15.11.15, הנשיא דוד חשין. ב"כ הצדדים: ליבואן הרכב המקביל- עו"ד סמולט. למשרד התחבורה- עו"ד שלם מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי), לאיגוד יבואני הרכב- עו"ד בן שושן].

[עע"מ 7969/15 **קבוצת עמק איילון ס.כ. בע"מ נ' משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ואח'**- ההליך תלוי ועומד בבית המשפט העליון וטרם הוכרע]

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.